

Utbildningsutvärdering med extern bedömning
vid Göteborgs universitet

**BEDÖMARUTLÅTANDE FÖR BARN- OCH
UNGDOMSVETENSKAP, MASTERPROGRAM VID
UTBILDNINGSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN**

2019-05-31

Kort bakgrund

Bedömargruppen har haft i uppdrag att utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering enligt [policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling](#) och med stöd i [vägledning för utbildningsutvärdering](#) utvärdera Barn- och ungdomsvetenskap, masterprogram vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten. Uppdraget har utgått ifrån följande åtta områden.

1. *att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål*
2. *att undervisningen sätter studenternas/doktorandernas lärande i centrum*
3. *att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet*
4. *att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll*
5. *att utbildningen är relevant för studenternas/doktorandernas och samhällets behov*
6. *att studenterna/doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen*
7. *att en för alla studenter/doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger*
8. *att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs*

Inför platsbesöket lämnade fakulteten och institutionen ett antal dokument till bedömargruppen, Bilaga 1 visar förteckning av underlag. I underlaget återfanns t.ex. utbildningsplan, kursplaner, enstaka kursrapporter samt en GADD-rapport Masterprogram i barn- och ungdomsvetenskap från 2016, liksom kursmaterial så som studenters examinationsuppgifter, uppsatser och studiehandledning.

14 mars 2019 genomfördes ett förberedande möte där bedömargruppen och berörda från fakulteten träffades virtuellt. Mötet syftade till att bedömargruppen skulle få ställa frågor till institutionen för kompletterande information. Utifrån första värdering av inlämnat underlag efterfrågades något ytterligare material. Vid mötet diskuterade gruppen även upplägg av utvärderingen och av platsbesöket.

Platsbesök på Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande (härefter IPKL eller institutionen) genomfördes 10–11 april 2019, se bilaga 2 för schema för platsbesök. Bedömargruppen har därefter med utgångspunkt i underlag och platsbesöksintervjuer gemensamt utarbetat sitt bedömarutlåtande. Följande personer har ingått i bedömargruppen:

- Ingrid Engdahl, docent i barn- och ungdomsvetenskap, Stockholms universitet (ordförande)
- Katarina Gustafson, docent i pedagogik, lektor i barn- och ungdomsvetenskap, Uppsala universitet
- Helena Johansson, docent i socialt arbete, Göteborgs universitet.
- Helena Sagar, lektor och vetenskaplig ledare i Kungsbacka kommun.
- Erik Liberg, studentrepresentant från Göteborgs universitet.

Förutsättningar för bedömargruppens arbete

Utbildningsutvärderingen har genomförts enligt tidsplanen för regelbundet återkommande utvärderingar som fastställts vid Göteborgs universitet. Utvärderingen sammanfaller i tid med ett större revideringsarbete, initierat av institutionen, av det aktuella masterprogrammet. Det har inneburit att bedömargruppen dels har haft möjlighet att granska en omfattande mängd dokument och muntlig information som gäller pågående masterprogram enligt Utbildningsplan för BOU-master L2BUV från 2014, dels har mottagit skriftlig och muntlig information samt kunnat diskutera det reviderade masterprogrammet enligt Utbildningsplan för BoU-master L2BUV från 2019, som ska gälla för studenter från och med antagning höstterminen 2019.

Bedömargruppen har därför valt att disponera detta utlåtande i tre delar. Först beskrivs relativt kortfattat vår samlade bedömning av pågående masterprogram, därefter följer en bedömning och diskussion med utgångspunkt i det planerade reviderade masterprogram som ska starta HT19 och avslutningsvis samlar vi våra rekommendationer till institution och fakultet.

Bedömargruppen vill framföra att arbetet givits gott stöd och att medverkande från institutionen visat stort engagemang. Gediget underlag har överlämnats enligt tidsplan och kompletterande material har skyndsamt ställts till vårt förfogande. Platsbesöket samt kommunikationen i övrigt har präglats av god framförhållning och utmärkt service.

Bedömargruppen hade inför platsbesöket önskemål om att träffa verksamhetsföreträdare från flera kommuner/huvudmän samt ansvariga/medarbetare med inblick i universitetets, fakultetens och institutionens arbete med internationalisering. Trots ansträngningar från medarbetare vid IPKL kunde detta inte realiseras. Vi har kunnat diskutera frågan om internationalisering med institutionens företrädare, men det är olyckligt att vi inte kunnat diskutera masterprogrammet med verksamhetsföreträdare. Enligt universitetets policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning och fakultetens ramverk för utbildningsutvärdering bör avnämare/externa intressenter/ytterligare grupperingar delta i intervjuerna under platsbesöket. Bedömargruppen beklagar därför att mötet med avnämare inte kommit till stånd och menar att ett väsentligt perspektiv på det utvärderade masterprogrammet därmed inte kunnat belysas tillfredsställande. Med tanke på att IPKL har ett stort kontaktnät, inte minst genom GU:s och lokala huvudmäns samarbetsorganisation för verksamhetsförlagd utbildning och de nystartade branschråden, anser bedömargruppen att detta är anmärkningsvärt.

Utbildningen enligt utbildningsplan från 2014, dess främsta styrkor och svagheter samt bedömargruppens reflektioner och rekommendationer

Bedömargruppens samlade mening är att masterprogrammet Barn- och ungdomsvetenskap vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten L2BUV (2014), Göteborgs universitet håller god kvalitet i sina olika delar, medan sammanhållningen av programmet som helhet kan utvecklas. Det låga antalet studenter i programmet innebär dock väsentliga svårigheter för det praktiska genomförandet av ett studentsäkert program, varför den av institutionen pågående revideringen av programmet bedöms som nödvändig.

Nedan presenteras bedömargruppens bedömning utifrån de åtta områden som väglett gruppens uppdrag.

1. **Att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål**

Bedömargruppen har i sin bedömning haft god hjälp av en tidigare GADD-rapport masterprogram i barn- och ungdomsvetenskap (2016). Vi delar i stor utsträckning de slutsatser som där framförs vad gäller kvalitén på utbildningsplan och kursplaner, exempelvis kopplingen mellan generella och lokala mål. Det finns utvecklingsbehov avseende undervisningens organisation och progression samt examinationerna i kursen.

Vi har mötts av en medvetenhet om de synpunkter som framförs i GADD (2016) och det finns nu en beredskap att genomföra förändringar i det pågående revideringsarbetet. Däremot anser bedömargruppen att revideringen av utbildningsplanen L2BUV (2019) inte i tillräcklig utsträckning beaktat förslagen i GADD (2016), inte heller i kursplanerna för två nya kurser i programmet. Exempelvis finns svag koppling i de lokala målen till programmets tänkta profilering mot två teman; globalisering och digitalisering.

Undervisningen är varierad, tillfälle ges i flertalet kurser att koppla empiri till teoretiska begrepp på ett mycket bra sätt. Undervisningsgrupperna är små vilket ger stora möjligheter för varje student att tillföra sina egna erfarenheter och perspektiv i pågående kurs. De har även nära till respektive kurslärare. Å andra sidan innebär det låga antalet studenter att kursbudget reducerats till ett minimum.

Examinationsformerna uppvisar bredd och studenternas prestationer håller god eller hög kvalitet i relation till kursens mål. De självständiga arbeten som presenterats för utvärderingen håller god kvalitet och de betyg som satts är adekvata. Genomgående förhåller sig de examinationsuppgifter och självständiga arbeten vi kunnat granska på ett högst rimligt sätt till flertalet av de mål som stadgas i examensordningen. Det saknas dock mål, innehåll och examination i relation till kvantitativ metodologi, vilket reser vissa frågetecken om i vilken utsträckning flera av examensmålen uppnås till fullo.

Huruvida målet att uppgifter ska genomföras inom givna tidsramar uppfylls kan vi dessvärre inte bedöma av examinationsuppgifterna. Genomströmningen av studenter är enligt uppgift relativt låg, och ett stort antal studenter finns kvar i programmet och har individuell studiegång. Under utvärderingen framkom att detta troligen till stor del är beroende av yttre faktorer, som utmaningar i att kombinera studier och yrkesarbete samt svårigheter att efter avslutad utbildning få tjänster där man får användning av/kräver den nyvunna kompetensen. Studievägledningen fungerar enligt lämnade uppgifter mycket väl och planer finns för att möjliggöra för kvarvarande studenter att fullfölja programmet, antingen enligt sökt utbildningsplan eller enligt den reviderade planen från 2019.

Sammantaget är bedömargruppens mening att de faktiska studieresultaten i huvudsak motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål.

2. **Att undervisningen sätter studenternas/doktorandernas lärande i centrum**

I programmet (2014) ingår valbara kurser med 60 hp, vilket uppskattats mycket av de intervjuade studenterna, då kurserna gav möjlighet för studenterna att skraddarsy sin utbildning utifrån egna intressen och behov. Samtidigt beskriver alla intervjuade att mängden valbara kurser utgör ett problem kopplat till att antalet studenter i programmet

är litet. Antalet valbara kurser gör också att det finns brister i sammanlänkningen mellan olika kurser vilket medför otydlighet om lärandemålen kan anses innehålla en tydlig progression och fördjupning i ämnet. Beslut om vilka kurser som ges tas sent, sökförfarande via antagning.se kan inte tillämpas och tid och plats för de olika kurserna avgörs sent. Detta försvårar för studenterna att ha framförhållning i sina studier, vilket kan vara särskilt märkbart för dem som samtidigt yrkesarbetar och som i god tid måste koordinera sina tjänstescheman med sina kolleger.

Studiehandledningarna för masterkurserna är mycket väl utformade. Det har ett stort pedagogiskt värde att ha lättförståeliga studiehandledningar med schema tillsammans med instruktioner för föreläsningar och utförliga litteraturhänvisningar till varje moment. Ur denna aspekt sätts studentens lärande i centrum i pågående kurser.

Bedömargruppen har förståelse för de studentadministrativa problemen, som i hög grad är kopplat till antalet studenter. Vi vill därför framhålla det positiva i att små undervisningsgrupper möjliggör relationsbyggande mellan lärare och student, något som beskrivits av flera intervjuade, och som även visas i att flera studenter gått in i pågående forskning eller antagits till forskarskola på institutionen.

Bedömargruppen har inte kunnat ta del av studenters kursutvärderingar men av kursrapporter skrivna av kursledare och med hänvisning till muntliga utvärderingar med studenterna. Bedömargruppen har förståelse för detta med tanke på de små studentgrupperna.

Sammantaget är bedömargruppens mening att undervisningen i genomförda kurser sätter studenternas lärande i centrum.

3. Att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet

Masterprogrammet är sedan länge kopplat till två forskningsmiljöer vid IPKL; ECE Early Childhood Education, BUKL Barndom, ungdom, kultur och lärande samt numera även till LIT Lärande och IT. Dessa tre miljöer har framstående ämnesmässig kompetens som är relevant för BoU-programmet och goda internationella kontakter. Av den tillgängliggjorda dokumentationen framgår inte hur internationalisering i form av student-, lärar- och forskarutbyte eller hur inslag av internationalisering på hemmaplan kan berika programmet. På direkt fråga under platsbesöket informerades bedömargruppen om att internationalisering för närvarande inte är prioriterat. Efter besöket kompletterades med information om att fakulteten nu genomför en kartläggning av behov och stöd till institutionerna för att förbättra internationaliseringen för studenterna. Fakulteten har också tagit fram ett färdriktningsdokument där internationalisering är prioriterad fråga.

Av studiehandledningar och scheman framkommer att professorer och docenter verkar som lärare i kurserna, kursledarna är vanligen docenter. Kurserna, såväl de obligatoriska som de valbara, har genomgående lärare med god förankring i de för kursen relevanta områdena. Litteraturlistorna visar att den litteratur som används håller god vetenskaplig kvalitet, både läroböcker och artiklar ingår i kurserna, dock förekommer egen publicering i sparsam grad.

Sammantaget är bedömargruppens mening att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

4. Att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll

I tillgängliggjord sammanställning visas att programmet är välförsett med ämneskompetens inom BoU såväl som med högskolepedagogisk kompetens, och att undervisande lärare är professorer och docenter, med något undantag. Man kan också se att varje medverkande lärare har liten tid, vanligast är 4 %, för undervisning i programmet. Bedömargruppen ser en direkt koppling mellan få undervisningstimmar och lågt studentantal. Ambitionsnivån har dock inte påverkats av studentavhopp, utan hög ambitionsnivå har bibehållits vad gäller att säkerställa hög kompetens hos medverkande lärare, både i obligatoriska och valbara kurser.

Sammantaget är bedömargruppens mening att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig, högskolepedagogisk och ämnesdidaktisk kompetens.

5. Att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov

Masterprogrammet riktas mot att tillgodose två behov, dels som fördjupning i akademisk kompetens i relation till studenternas yrkesliv och samhällets behov, dels som akademisk förberedelse för fortsatta akademiska studier på forskarnivå.

Av informationsbladet (2019) för masterprogrammet anges karriärvägar inom förskola och skola, ett dynamiskt fält som på senare år utvecklats till nya tjänster som kräver fördjupad akademisk kompetens som exempelvis förste(förskol-)lärare, utvecklingsledare, men även förskolechef och rektor nämns liksom doktorand på forskarutbildning. Bedömargruppen har inte kunnat bilda sig en uppfattning av det omgivande samhällets konkreta behov, men vid intervjuerna framkom att det finns ett stort behov av fördjupat kunnande på mellannivå, för att leda utvecklingen av kvaliteten i förskola och skola, inte minst mot bakgrund av att utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet enligt skollag och läroplaner. Studenter och alumner beskrev att det hos arbetsgivare saknas kunskap om vad en master i barn- och ungdomsvetenskap kan innebära och att det idag finns ganska litet stöd i arbetslivet för masterexamen eller för akademiska studier, såvida detta inte sker genom studentens egen investering, tidsmässigt och ekonomiskt. Bedömargruppen har enbart träffat alumner från programmet som valt att gå vidare den akademiska vägen via forskarutbildning och kan därmed konstatera att det finns en tydlig anknytning till samhällets behov av lärarutbildare med forskarutbildning.

Programmets anknytning till samhällets växande behov av ökad akademisk kompetens inom förskola/skola liksom villkoren för yrkesverksamma att studera masterprogrammet har vi inte kunnat diskutera med verksamhetsföreträdare. Det har dock i vår utvärdering inte framkommit något som visar att utbildningens innehåll inte är relevant för studenternas och samhällets behov.

Sammantaget är bedömargruppens mening att utbildningen är relevant för studenternas och samhällets behov, men att den konkreta kopplingen till samhällets behov kan stärkas.

6. Att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen

Bedömargruppen konstaterar att studenterna inte utsett representant till programrådet varvid deras möjlighet till strategiskt inflytande minskar. De intervjuade gav en gemensam och samlad bild av att studenter har stort inflytande i de specifika kurserna men inte i organisationen av utbildningen.

Vissa brister i strukturen och samordningen inom programmet har återkommande påpekats av studenter, både muntligt och i lärares kursrapporter, och har bidragit till den större pågående revideringen av programmet. Många byten på studierektors/programledaruppdragen har försvårat kontinuiteten i programmet.

Bedömargruppen kan konstatera en samstämmig bild av engagerad och väl fungerande studievägledning, vilket bland annat visas genom uppsökande verksamhet och utformande av individuella studiegångar.

Sammantaget är bedömargruppens mening att studenterna har visst inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen.

7. Att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger

Undervisningen sker i huvudsak i institutionens lokaler och med universitetets resurser i övrigt, exempelvis biblioteken, vilket förefaller fungera väl, inte minst då schemalagd undervisning framför allt är förlagd till eftermiddagar eller kvällar. Digitala och interaktiva webbmiljöer används i viss omfattning.

Studenterna beskriver att det utvecklas fungerande studiegrupper inom programmets ram men att det inte funnits någon utsedd lärare/mentor som följt studenterna genom programmet. Lärarna beskrev initiativ där studenterna i masterprogrammet bjuds in till seminarier med gästande forskare vid IPKL.

Sammantaget är bedömargruppens mening att en för alla studenter tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger i fråga om institutionens och universitetets resurser.

8. Att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

Som tidigare nämnts pågår parallellt med bedömargruppens utvärdering ett större revideringsarbete av det masterprogram som utvärderas. Bedömargruppen har bjudits in till en öppen diskussion om utvecklingen av programmet som innebär en ambitiös satsning från IPKL på alla nivåer. Det utgör en förklaring till att bedömargruppens frågor angående pågående program oftast besvarades med exempel på vad man önskar med den pågående revideringen. Det visar också på en samstämmig bild av behovet av att utveckla programmet. Ett nytt programråd har tillsatts med lärare som har kortare erfarenhet eller är nya i programmet. Programrådets förslag har presenterats för hela IPKL och därefter har alla, även tidigare medverkande lärare, bjudits in att medverka i utvecklingen av masterprogrammet.

Ledningen vid IPKL beskriver att institutionen följer GU:s regelverk för systematiskt kvalitetsarbete, men enligt programrapporterna framgår att det saknas en kontinuitet i kurs/termins/programvärdering. Institutionsledningen beskrev vidare att det, av legitima skäl, skett ovanligt många byten av studierektor och programledare, vilket kan ha försvårat kontinuiteten, samordningen och kvalitetsutvecklingen av programmet.

Sammantaget är bedömargruppens mening att uppföljning och utveckling av programmet genomförs, men att formerna för detta bör utvecklas.

Utbildningen enligt utbildningsplan från 2019 samt bedömargruppens reflektioner och rekommendationer

Det utvärderade masterprogrammet har fått en ny utbildningsplan (L2BUV 2019) som ska starta i och med antagningen till HT2019. Denna revidering vilar på stort engagemang och höga förväntningar vilket bland annat kom till uttryck i att institutionsföreträdare genomgående talade om det ”nya” programmet.

Institutionsledningen har i sin bakgrundsbeskrivning till revideringen givit uttryck för att ett syfte med revideringen är att genom masterprogrammet synliggöra IPKL:s identitet och institutionens starka forskningsmiljöer på ett nytt sätt. Det finns en ambition att komma förbi spänningar och diskussioner mellan olika forskare och forskargrupper kring det barn- och ungdomsvetenskapliga ämnets identitet. Genom att ge masterprogrammet en stramare inriktning via profilering mot två teman inom BoU-ämnet, globalisering och digitalisering, fästs stora förhoppningar till programmets omstart. Önskemål finns om att i utbildningsplanen vidga målgruppen för programmet mot kultur- och socialpedagogiska barn- och ungdomsverksamheter. Profileringen utgör ett initiativ från ledningen till att svara upp mot samhällets behov av utbildning inför nya framtidsscenarier samt att överbrygga delvis konkurrerande forskningsmiljöer där olika teoretiska och metodologiska perspektiv och inriktningar drar åt lite olika håll.

Bedömargruppen har frågat efter texter med beskrivningar av de två teman utöver det som står i bakgrundsbeskrivningen som delgivits bedömargruppen:

Globalisering kan ses som ett paraplybegrepp för de omfattande strukturella och kulturella samhällsförändringar som ofta behandlas inom det barn- och ungdomsvetenskapliga området och som också relaterar till frågor både om migration och digitalisering. Globalisering/migration beskriver relationen till globala samhällsförändring och mer lokalt hur migration tar sig uttryck i barns och ungas vardag, uppväxt, livsvillkor och lärande. Digitalisering handlar om de förändrade villkor för lärande och kommunikation som digitala teknologier och medier för med sig för barn och unga. I utbildningsplanen från 2019 är det dock bara globalisering och digitalisering som är framskrivna som två profilinriktningarna, medan globalisering/migration finns med i fortsatt planering. Denna innehållsprofilering ska ses som en samhällsaktuell fördjupning och välbehövligt fokus för det breda, tvärvetenskapliga huvudområde som programmet utgörs av.

Utvecklingen av profileringen verkar till största delen ske genom muntliga diskussioner. Det finns också en glidning i benämningen av ett av teman; i annonsering av programmet används migration och digitalisering medan det i utbildningsplanen och vid intervjuerna oftast talades om globalisering och digitalisering. Profileringen återfinns i text inom syftesformuleringen i den reviderade

utbildningsplanen, men följs inte upp i de lokala målen i utbildningsplan eller i de två nyskrivna kursplaner som bedömaregruppen granskat.

Enligt bedömaregruppens uppfattning skulle utvecklingsarbetet av masterprogrammet bli tydligare om den tänkta profileringen förankras i text, en text som sedan kan bli utgångspunkt vid formuleringar i utbildningsplan, kursplaner, studiehandledningar, informationsinsatser m.m. Det finns flera anledningar, inte minst att reda ut om det handlar om profil, tema, fenomen eller teoretiska begrepp. Alla dessa ord används för närvarande. Hur förhåller sig globalisering till hållbar utveckling, som inte nämns i någon text, men som ska genomsyra all utbildning vid GU? Vad ligger i begreppsbytet från migration till globalisering? Hur förhåller sig digitalisering till informationsteknologi?

Vid avsaknad av en gemensam förståelse av profileringen finns det enligt bedömaregruppens uppfattning en risk för att otydligheten kring BoU-ämnets identitet kvarstår samt att kurserna byggs upp utifrån vad medverkande lärare vanligen undervisar kring i stället för utifrån den tänkta nya profileringen och de mål som är uppsatta i enlighet med den. Med tanke på att både studenter, alumner och lärare talat om en viss spänning mellan vid IPKL förekommande teoretiska och metodologiska perspektiv kan det finnas behov av en större tydlighet kring profileringen för att revideringsarbetet ska svara mot ambitionerna. Det är också enligt bedömaregruppens uppfattning viktigt att knyta studenter och verksamhetsföreträdare till det fortsatta revideringsarbetet, till exempel utvecklingen av kursplaner och kurser, liksom att rekrytera student/er och verksamhetsföreträdare till programrådet för att kunna utveckla en kontinuerlig samverkan med studenterna kring programmet.

Förnyelsen av programmet ska även genomföras genom bildandet av nya kursteam med seniora forskare från institutionens olika forskarmiljöer. Det huvudsakliga kursutvecklingsarbetet är tänkt att ske inom dessa team och genom ny kursplanestruktur med tema/ämnesövergripande inriktningsmöjligheter. Ambitionen att låta masterstudenterna möta institutionens seniora forskare och lära känna deras forskning kvarstår och tanken med kursteamen är också att studenterna ska möta samma lärare/team flera gånger genom programmet. Här behövs enligt bedömaregruppen även en diskussion om resurser för programrevideringen. Vad händer om det vid starten HT19 åter är få sökande, finns då utrymme att låta kursteamen genomföra kurserna enligt planeringen?

Bedömaregruppen har jämfört den reviderade utbildningsplanen (L2BUV 2019) med den tidigare (L2BUV 2014). Vi finner att det är få ändringar gjorda, vilket är anmärkningsvärt då utbildningsplanen är det juridiska bindande styrdokumentet för programmet. Ändringarna återfinns i syftesformuleringen, kursutbudet, med nya längre kurser om i huvudsak 15 hp, minskat utrymme för valbara kurser (från 60 hp till 15 hp) samt övergång till studietakt helfart. Målen, såväl nationella som lokala, är i stort sett oförändrade, vilket är anmärkningsvärt med tanke på GADD (2016). De oklarheter som rådde i tidigare utbildningsplan avseende relationen mellan nationella och lokala mål kvarstår. Vidare finner bedömaregruppen det anmärkningsvärt att den nya profileringen inte återfinns i de lokala målformuleringarna.

Eftersom det handlar om en revidering av utbildningsplanen är antagningskraven oförändrade, vilket också kan ses som anmärkningsvärt då det vid intervjuerna framkom starka önskemål om att, utöver förskollärare och lärare, även andra yrkeskategorier/intressegrupper ska söka sig till programmet.

Att öka programmets attraktivitet och att därmed locka fler studenter till programmet är avgörande för institutionen och för programmets kvalitet. Det är dock oklart vilka grupper av studenter man tänker sig ska söka programmet. Två berättelser framkom under platsbesöket, dels utifrån antagningskraven:

Barn- och ungdomspedagogisk examen eller Lärarexamen om minst 120 poäng/180 högskolepoäng med ett fullgjort självständigt arbete om 10 poäng/15 högskolepoäng inom eller utanför examen eller kandidatexamen med huvudämnet pedagogik eller motsvarande kunskaper.

dels utifrån en vidgad målgrupp enligt informationsblad och vad som framkom vid platsbesöket:

Arbetar du inom förskola, grundskola, fritidsverksamhet eller inom kultur- och socialpedagogiska barn- och ungdomsverksamheter? Är du intresserad av globalisering och digitalisering?

Bedömargruppen anser det vara av stor vikt att tydliggöra detta och samtidigt vara medveten om att alla studenter i pågående program, liksom vid antagningen HT19, antas enligt ovan citerade antagningskrav. Den absolut största gruppen studenter hittills arbetar inom förskolan.

Bedömargruppen anser därför att det är synnerligen angeläget att institutionen skaffar sig en aktuell bild av samhällets behov och presumtiva studenters önskemål. Ett masterprogram syftar både till fördjupad professions- och arbetsplatsrelaterad kompetens och till fortsatta akademiska studier. Vilka behovs finns i verksamheterna? Vilka önskemål finns bland presumtiva studenter? Vilket intresse finns för profileringen mot två teman; globalisering och digitalisering? Vilka behov och önskemål finns vid IPKL?

Mot bakgrund av att studenterna beskrev svårigheter med att kombinera yrkesarbete med halvfartsstudier kan det även vara relevant att undersöka målgruppens önskemål om studietakt utifrån övergången till att erbjuda programmet på helfart. De studenter/alumner som intervjuades under platsbesöket trodde inte att de skulle sökt till programmet om det varit annonserat att ges på heltid.

Bedömargruppen vill även lyfta möjligheten att fakultet och institution initierar en diskussion med verksamhetsföreträdare och branschråd om villkoren för att studera programmet och en beredskap hos huvudmännen att ta tillvara medarbetarnas högre kompetens efter avslutade studier. Idag erbjuds, enligt uppgift från studenterna/alumnerna, flertalet att fortsätta i samma tjänst och med samma uppgifter som före studierna.

Bedömargruppens rekommendationer

Bedömargruppens mening är att masterprogrammet i sina delar håller god kvalitet och att de intryck som utvärderingen gett i huvudsak är positiva. Den pågående revideringen av programmet styrs av höga ambitioner och en medvetenhet inom institutionen om att programmet behöver utvecklas. Till det utvecklingsarbete som pågår vill vi tillföra följande:

Planering över tid för revideringen

Ett masterprogram sträcker sig över flera år. Dessutom finns i programmet idag enligt uppgift ett 60-tal studenter som har rätt att fullfölja sina studier på halvfart. I princip ska alla kursplaner skrivas om, kurser bemannas och planeras samt konkretiseras i studiehandledningar vad gäller undervisningsformer, uppgifter, examinationer m.m. Synliggör detta utvecklingsarbete, vem som ansvarar för vad och hur varje medarbetare kan delta i ett flerårigt schema.

Undersök samhällets behov och tänkta studenters önskemål

Bedömargruppen delar IPKL:s analys att antalet studenter i programmet måste öka. Därmed är det viktigt att bygga den fortsatta revideringen på kunskap och önskemål från fältet och tänkta studenter.

En tydligare koppling till fältet under utbildningens gång skulle även kunna stärka studenternas möjligheter att få relevanta arbetsuppgifter efter avklarade studier.

Beskriv innehållet i den tänkta profileringen

Vad innebär en profilering i två teman Globalisering och Digitalisering inom ramen för ämnet barn- och utbildningsvetenskap? Hur förhåller sig programmet till IPKL:s andra masterprogram i informationsteknologi och lärande? Vilka möjligheter till samverkan finns med andra masterprogram på GU?

Se över utbildningsplanen och använd detta arbete i kvalitetsutvecklingen

Bedömargruppen ser ett behov av att förtydliga skrivningarna i utbildningsplanen (se även exempel i GADD 2016) samt att där även ringa in målgruppen för programmet. Hur ser kopplingen ut mellan högskoleförordningens generella mål, de lokala målen och programmets profilering mot två teman? En större tydlighet i utbildningsplanen kan tjäna som ramverk för det kommande kursplanarbetet. I detta arbete bör särskild uppmärksamhet ges åt lärandemål som rör vetenskaplig metodkunskap och -färdighet.

Skapa strukturer som håller ihop programmet

Det är bedömargruppens mening att programmet behöver funktioner som håller ihop de olika kurserna och följer studenterna nära. Studievägledningen spelar här en central roll men även studierektor och programansvarig/ledare bör ges möjlighet att ta detta ansvar. Vi rekommenderar vidare att något färre lärare undervisar i högre grad i syfte att skapa önskvärd sammanhållning och progression.

Bilaga 1, Förteckning över underlag för bedömning

Bilaga 2, Program platsbesök, den 10–11 april 2019

Bilaga 1

Förteckning över underlag för bedömning – Utbildningsutvärdering med extern bedömning för Barn- och ungdomsvetenskap, masterprogram, 120hp

Nedan följer de dokumentunderlag som återopas för utvärderingen. Rubrik 1–4 beskriver hur utbildningen på olika nivåer regleras och följs upp. Rubrik 5–7 innehåller underlag som är program- eller kursspecifika.

Allt material finns upplagt i en mapp på universitetets lagringstjänst Box, strukturerat utifrån rubrikerna 1-7 enligt ordningen nedan.

Utöver detta utgör också underlaget *Sammanfattande beskrivning av masterprogrammet i Barn- och ungdomsvetenskap 2019* underlag.

Förteckning över underlag för bedömning

1 Styrdokument mm

- a. Utbildningsplaner

2 För utbildningsverksamheten relevanta styrdokument, rutiner

Gemensamma för Göteborgs universitet:

- a. Regler för utbildningsplan
- b. Regler för kursplan på grund- och avancerad nivå
- c. Regler för examination
- d. Regler för studier
- e. Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling
- f. Pedagogiskt idéprogram
- g. Policy för pedagogisk utveckling

3 Gemensamma för utbildningsvetenskaplig fakultet:

- a. Regler för programråd
- b. Kvalitetssäkring av utbildning inkl. programrapportering

4 Gemensamma för institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande

- a. Beskrivning av löpande, generell uppföljnings- och utvecklingsverksamhet
- b. Handlings- och verksamhetsplan för utbildning 2016–18
- c. Uppdragsbeskrivningar

5 Programspecifika underlag

- a. Statistiska underlag kring antagning, genomströmning mm.
- b. Marknadsföringsmaterial
- c. Programrapporter 2015–2017
- d. Revidering av programmet
- e. Mötesprotokoll programrådet
- f. Lärarlista med anställningsform, akademisk grad, högskolepedagogisk utbildning, undervisningsomfattning och forskningsaktivitet
- g. Kursplaneanalys GADD

- h. Länkar till relevanta webbsidor (såväl för att få information som för att bedöma kvaliteten på informationen)

6 Kursspecifika underlag

- a. För respektive programkurs (obligatoriska och valbara):
 - i. Kursplan och litteraturlista
 - ii. Studieguide/Schema/Dokumentation över undervisning/läroinsatser
 - iii. Kursrapport alt Reflektion från kursledare inkl. kursens relation till examensmål
 - iv. Examinationsuppgift, ev. exempel på uppgift

7 Examensarbete

- a. Kursplan och litteraturlista magister- och masteruppsats
- b. Färdigställda uppsatser med betyg och bedömning

Bilaga 2

Program platsbesök, den 10–11 april 2019

Dag 1, onsdag 10 april

13.00-14.45 **Bedömggruppen internt förberedande möte**

14:45- 15:45 **Institutionsledning/programråd, studievägledare** Louise Peterson (programrådsledamot), Anne Kultti (programledare/programrådsordf), Lena Wendt (studievägledare), Annika Bergviken Rensfeldt (utbildningsansvarig/proprefekt) Cecilia Wallerstedt (prefekt)

Dag 2, torsdag 11 april

8.30-9 **Bedömggruppens eget arbete**

9-10 **Studenter/alumner** Sara Andersson (student), Anna Backman (alumn) Kerstin Botö (alumn), Agneta Pihl (alumn), Kristina Hunehäll Berndtsson (alumn), Sara Eliasson (alumn).

10-11 **Lärare** Ylva Odenbring (kursledare), Johannes Lunneblad (kursledare), Thomas Johansson (kursledare), Ylva Ågren (programrådsledamot), Live Stretmo (studierektor, programrådledamot)

11:30-12 **Återföring** till fakultetsledning och institutionsledning/motsvarande (Granskningsgruppen, Annika Bergviken Rensfeldt och Sabina Machon)

12.00-15.00 **Bedömggruppen arbetar enskilt** med bedömarutlåtande